

Redactieteam ROSA Begrippenmodel

Agenda Redactieteam ROSA Begrippenmodel

Datum: 12 december 2023

Aanwezig:

Notities en acties van de vorige keer staan hier: [2023-11-10 Redactieteam Agenda \(incl. aantekeningen en acties\).docx](#)

- 1- Mededelingen/aanvullingen op agenda
- 2- FORA-informatieobjecten als begrippen opnemen - voortgang
- 3- SLO-begrippenset, vervolgacties
- 4- Taak 009 - Informatiemodel ROSA Begrippenkader vergelijken NL standaard voor beschrijven van begrippen
- 5- Plan integratie ROSA Begrippenkader in semantisch landschap onderwijssector
- 6- Statussen en datums begin en einde geldigheid
- 7- Vergadercyclus 2024 – bij voorkeur niet op vrijdag vanwege vrije dag van Elsbeth en Engelen
- 8- W.v.t.t.k.

1. Mededelingen/aanvullingen op de agenda

-

2. FORA-informatieobjecten als begrippen opnemen - voortgang

Jacob heeft in overleg met Maarten de 186 resterende FORA-begrippen geredigeerd (definities en toelichtingen). De selectie is opgenomen in [het Begrippenkader](#) met de status Voorgesteld. Vaststelling gaat plaatsvinden in de Architectuurraad van 1-2-2024, dus in de tussentijd kunnen de andere leden van het Redactieteam maar ook externe gebruikers nog reflecteren en voorstellen doen tot aanpassing.

Hiervoor heeft Jacob een reviewsheet gemaakt en op de Teams-omgeving gezet: [FORA-begrippenset 29-9-2023.csv](#).

Dat is best wel lastig om te lezen en er ook suggesties in te doen. De vraag aan Jacob is om deze begrippen in een in Word leesbaar formaat te gieten (zoals we dat eerder ook met andere sets hebben gedaan).

ACTIE: In spelregels opnemen dat er geen haakjes in de aanduiding mogen voorkomen, zie bijvoorbeeld <https://rosa.wikixl.nl/index.php/5c4dae55-a559-4787-a2d0-f3cf466bdf66>.

Deze regel moet ook leiden tot aanpassing van dit begrip "ambulante onderwijskundig begeleider".

Is doorgevoerd: https://rosa.wikixl.nl/index.php/Spelregels_ROSA-begrippen#Aanduidingen

3. SLO- en SBB-begrippensets - vervolgacties

Zie: [ROSA Begrippenkader](#)

Actie (Jacob): SLO-curriculumbegrippen en de toekomstige set van SBB-curriculumbegrippen twee aparte sets te laten zijn en daar waar mogelijk verbanden te leggen. Dit nog doorvoeren in het Begrippenkader zodra de SBB-begrippen binnen zijn -> SBB-begrippen nog niet binnen, maar aanpassing naam begrippenset toch maar alvast doorgevoerd: curriculum funderend onderwijs.

ACTIE (Jacob en Jos): contactpersonen bij SLO en SBB stimuleren om de conceptuele modellen te gaan ontwikkelen

Binnengekomen mail van SLO 25-8-2023:

Vanuit SLO-collega's kwam een vraag over een aantal begrippen die gaan over toetsing. Nu zie ik in ROSA bij het ketendomein *Uitvoering van het onderwijs* een ketenproces *Examineren*. Nu komt het op mij heel procesmatig over hoe daar over toetsing gesproken wordt. Wij hebben een aantal begrippen die gaan over de kwaliteit en aard van toetsing die een mooie aanvulling zouden zijn op de huidige ROSA-pagina. Hoe kunnen die begrippen een plek krijgen in ROSA? Na de vakantie eens een keer over hebben?

Binnengekomen mail van SLO 10-11-2023 (nav een herinnering van Jos):

Komende dinsdag zitten wij wederom met onze begrippenclub. Dan is dit het enige bespreekpunt. Van de zes begrippen die wij willen toevoegen moet een goede definitie komen en onze collega's willen nog even kijken naar de begrippen die nu al in ROSA staan. Er lopen allerlei lijntjes ook op dit vlak met CvTE/Cito (stichting). Ik merk dat dit soort processen en werk (ROSA-achtig) voor ons nieuw is en nog een plekje moet gaan krijgen in de organisatie. Dus waarschijnlijk volgende week een update op dit vlak

Te bespreken:

- Is er voortgang te melden nav de mail?

4. Plan integratie ROSA Begrippenkader in semantisch landschap onderwijssector

Jacob heeft een nieuwe versie van het plan van aanpak opgesteld voor de integratie ROSA Begrippenkader in semantisch landschap onderwijssector (te vinden in [Beheer en integratie ROSA Begrippenkader](#)). Doel is een betere integratie ROSA Begrippenkader, DUO Gegevenswoordenboek en Onderwijsbegrippen.nl maar ook met andere overheidsbegrippenkaders waaronder niet in de laatste plaats die van de NORA.

Een belangrijke plek in dit plan zijn de noodzakelijke aanpassingen van onze beheeromgeving en integratiemogelijkheden (dus kunnen adopteren van externe begrippen, de eigen ROSA begrippen dynamisch ontsluiten in andere toepassingen etc.). Denk bijv. aan het volledig adopteren van de SBB-standaard en de mogelijkheden om begrippen te adopteren zonder die met de hand over te nemen. Hier hebben we een gemeenschappelijk belang met de NORA en nog 4 andere overheidsreferentiearchitecturen (waaronder GEMMA) die ook gebruikmaken van het semantische wiki-platform en ook begrippen daarin (willen gaan) beheren. De leverancier van dit platform (ArchiXL) ziet

dit als een onderdeel van het platform en gaat deze aanpassing voor al haar klanten doorvoeren als onderdeel van de licentie (dus geen extra kosten).

Om die reden is het belangrijk dat we tot een gezamenlijk programma van eisen komen tav de beheeromgeving en de integratie. Vanuit ons redactieteam nemen we hierin nu het voortouw. Jacob is bezig met dit programma van eisen en zal een eerste versie met ons delen om er alvast op te gaan reageren (te vinden uiterlijk woensdag 13 december in [Beheer en integratie ROSA Begrippenkader](#)).

We moeten ernaar streven dit document uiterlijk begin januari al met de andere overheidspartijen en met ArchiXL te delen om te bepalen of zij dit onderschrijven en/of aanvullende wensen hebben.

Te bespreken:

- Reacties op dit concept (verbeteringen, aanvullingen, vragen etc.).

5. Statussen en datums begin en einde geldigheid

Dit punt is vorige keer wel kort ter sprake gekomen maar volgens mij zijn er geen besluiten of uitspraken gedaan.

We kennen nu de volgende statussen (zie https://rosa.wikixl.nl/index.php/Spelregels_ROSA-begrippen#Redactionele_status)

- In bewerking
- Voorgesteld
- In consultatie
- Vastgesteld

Verder kennen we in dit onderdeel ook een Begin Geldigheid en Einde Geldigheid (datums).

Daarnaast hebben we ook nog een kenmerk “wenselijkheid gebruik” (zie: https://rosa.wikixl.nl/index.php/Spelregels_ROSA-begrippen#Gebruik)

Waarden:

- gangbaar begrip
- niet meer gebruiken, verouderd begrip
- niet gebruiken, onjuist begrip
- niet gebruiken, onwenselijke term

Bovendien hebben we nu in de definitie soms staan: verouderd begrip, zie bijv. ISAT-code (<https://rosa.wikixl.nl/index.php/8cf5ff1a-32be-4bbb-8e41-d6fc2aab6d3b>) NB ten onrechte is het kenmerk “wenselijkheid gebruik” hier niet ingevuld (zou moeten zijn “niet meer gebruiken, verouderd begrip”). Bovendien was er geen einddatum geldigheid ingevuld. Die is nu ingevuld en is pragmatisch nu dezelfde als de laatste wijziging. In de RIO Canonieke modellen is dit object echter vanaf november 2021 al niet meer geldig. Omdat het ROSA Begrippenkader in zijn eerste versie met zijn eerste vulling op 10 november 2022 (in de AR)

Discussiepunten:

- Kunnen we “wenselijkheid gebruik” niet schrappen (is ook geen onderdeel van SBB) en een status “verouderd” oid toevoegen?
- Kunnen we deze status toevoegen aan de presentatie in de lijst (dan is verouderd begrip als onderdeel van definitie niet meer nodig).
- Richtlijnen bepalen voor invullen van datums Begin Geldigheid en Einde Geldigheid.

6. Richtlijnen voor opstellen van definities

In het kader van het NORA Begrippenkader is gekeken of we een set van regels voor het opstellen van definities kunnen gebruiken. Een kleine desk research-ronde langs verschillende ISO-standaarden, de SBB standaard in wording, maar ook hoe begrippenkaders van bijv. het Kadaster, GEMMA, Vreemdelingenketen hiermee omgaan leverde het inzicht op dat er geen duidelijke regels zijn die we 1-op-1 kunnen adopteren.

Dat heeft geleid tot een 6-tal definitiestructuren (zie de map van deze bijeenkomst: [2023-12-15 Redactieteam bijeenkomst](#)) die we in de NORA willen gaan toestaan waarbij de kanttekening meteen geplaatst kan worden dat er bij meerdere leden weerstand is tegen de 6de variant. Ik denk dat we die gaan schrappen.

Te bespreken:

- Zijn de eerste 5 definitiestructuren ook wenselijk in de ROSA of willen we nog verder inperken?

7. Vergadercyclus 2024

Liefst dus niet op een vrijdag. En in welke frequentie?

Werkvoorraad:

- IBP-begrippen verder gaan uitwerken en toevoegen (met in eerste instantie hulp van Jordy en Roza van Kennisnet).
- Update van de begrippenset Toegang